Dosarul nr. 2-15618/2025
2-25103094-12-2-21072025-1

Dispozitivul hotărârii pronunţat public la 30 octombrie 2025.
Cererea de apel înregistrată la data de 31 octombrie 2025.
Conform art. 236 alin. (6) Cod de procedură civilă, în cazurile prevăzute la alin. (5), completul de judecată va întocmi hotărârea integrală în termen de 45 de zile lucrătoare de la data solicitării, atacării sau pronunţării dispozitivului hotărârii, după caz.

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

30 octombrie 2025 municipiul Chişinău
Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Victoria Bogomolova
Grefier Mădălina Chivu

Cu participarea: reclamantei Cuşnir Doina, an. n. *****, reprezentantului avocat Mazur Svetlana în bază de mandat Seria MA nr. 2316932,-
În absenţa: pârâtului Demişcan Serghei, reprezentantului avocat Cotovici Eugeniu, în bază de mandat Seria MA nr.2122928, care au solicitat examinarea cauzei în lipsă,-

examinând în şedinţă de judecată publică, în limba de stat, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Cuşnir Doina împotriva lui Demişcan Serghei cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreţinere a copilului minor,-

a c o n s t a t a t:

Argumentele reclamantei expuse în cererea de chemare în judecată:
La data de 10 iulie 2025, Cuşnir Natalia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Demişcan Serghei cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreţinere a copilului minor.
Conform cererii de chemare în judecată, reclamanta Cuşnir Natalia, indică că, la 29 mai 2018, a desfăcut căsătoria cu pârâtul Demişcan Serghei. Din căsătoria cu pârâtul, la *****, s-a născut fiul *****. După divorţ, copilul locuieşte cu mama, iar pârâtul urma să achite pensie alimentară, or nu contribuie financiar la întreţinerea lui aşa cum o cere necesităţile zilnice şi la cerinţele sale pentru acordarea mijloacelor financiare ultimul se eschivează cum o face şi în prezent.
Relatează că, toate necesităţile copilului ce ţin de creşterea şi întreţinerea zilnică, procurarea produselor alimentare, igienice, manuale, medicamente ş.a., sunt suportate financiar de către ea, care este nevoită de a apela la ajutor financiar cu împrumut la rude şi prieteni. Prin hotărârea Judecătoriei Căuşeni, sediul Ştefan Vodă din 26 aprilie 2018 a

fost dispusă încasarea pensiei alimentare din contul pârâtului Demişcan Serghei în folosul său în mărime de 1 500 lei suma fixa pentru întreţinerea copilului minor.

Susţine că, până la moment pârâtul greu achită pensia alimentară pentru întreţinerea copilului minor, încasată potrivit hotărârii instanţei de judecată, or nu contribuie financiar la întreţinere potrivit cheltuielilor care se impun. Or, pârâtul la moment lucrează în Republica Franceză, fiind militar, cu salariul de 4 000 euro lunar.

Menţionează reclamanta că asigură educaţia şi întreţinerea copilului şi să străduie ca să nu-i lipsească nimic. Pentru asigurarea educaţiei, întreţinerii şi traiului decent al copilului, cheltuie lunar suma de 8 000-12 000 lei, o parte din aceşti bani fiind cheltuiţi pe medicamente, produse alimentare, îmbrăcăminte, încălţăminte, ş.a.

Indicând prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, art. 74 alin. (1) Codul familiei, cuantumul pensiei de întreţinere în mărime de 6000 lei urmează a fi încasat de la pârât, întrucât părinţii au sarcini şi obligaţii egale, iar mama suportă lunar aproximativ 8 000-12 000 lei cheltuieli de întreţinerea copilului.

Totuşi, susţine că, la acest aspect este lesne de evidenţiat că această obligaţie legală, instituită în contul părinţilor, urmăreşte scopul legitim de asigurare a unui suport material suficient dezvoltării armonioase a copiilor în cazul în care părinţii acestora divorţează, sau nu mai sunt în relaţii de concubinaj.

Adaugă că, obligaţia de întreţinere a unui minor nu presupune doar realizarea unor anumite cheltuieli băneşti lunare. Această obligaţie generică (de întreţinere), pe lângă obligaţia de suportare a unor cheltuieli lunare, implică o mulţime de alte obligaţii şi activităţi subsecvente, care a priori nu pot fi enumerate exhaustiv. Indubitabil, aceste sub obligaţii şi activităţi implică timp, efort fizic şi psihic. Dacă în timpul căsătoriei şi convieţuirii comune, aceste obligaţii pot fi repartizate echitabil între soţi, atunci în cazul desfacerii căsătoriei şi lipsei convieţuirii comune, aceste obligaţii revin părintelui cu care copilul domiciliază după desfacerea căsătoriei şi lipsei convieţuirii comune.

In concreto, cu referire la cuantumul pensiei de întreţinere a copilului minor, ţinând cont de faptul că pârâtul este apt de muncă şi are venituri în Republicii Moldova, având în vedere realităţile economice ale Republicii Moldova şi necesităţile ce le implică creşterea unui copil de vârstă 07-17 ani, iar suma de 3 686 lei, plătibilă lunar, pentru întreţinerea copilului minor este una echitabilă şi având ca reper cele enunţate supra, nu reprezintă o sarcină insurmontabilă pentru tatăl acestuia.

La fel, susţine că, stabilirea unui cuantum al pensiei de întreţinere de 6 000 lei lunar, nu ar constitui o sumă arbitrară şi excesivă. Având în vedere că datele prezentate de către Biroul Naţional de Statistică atestă că pentru întreţinerea unui copil cu vârsta cuprinsă între 7-17 ani în mediul urban este necesară suma minimă de 3 686 lei, *per-a-contrario*, potrivit art. 76 alin. (2) din Codul familiei, cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Astfel, din cele constatate supra, minimul de existenţă stabilit de Biroul Naţional de Statistică este irelevant, întrucât starea materială a pârâtului permite stabilirea pensiei de întreţinere într-un cuantum mărit, mai ales în situaţia în care în familie, copilul a avut un mod de viaţă îndestulat, or este în interesul superior al copilului, evitarea acolo unde este posibil, coborârea nivelului de trai la minimul de existenţă.

Sintetizând, suma de 6 000 lunar cu titlu de pensie de întreţinere nu este disproporţionată cu scopul urmărit şi nu lezează în mod arbitrar şi inechitabil drepturile

şi obligaţiile pârâtului, atâta timp cât de partea sa, reclamanta, cu siguranţă, urmează să suporte cheltuieli pentru îngrijirea copilului aproximativ egale.

Conform art. 3 alin. (1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova la 25 februarie 1993, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Articolul 18 alin. (1) al acestei Convenţii statuează că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au responsabilităţi comune pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Părinţii sau, după caz, reprezentanţii săi legali sunt principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului. Aceştia trebuie să acţioneze, în primul rând, în interesul suprem al copilului, iar art.27 alin. (2) al aceleiaşi Convenţii prevede că părinţilor şi oricărei alte persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Astfel, întreţinerea oferită de părinte trebuie să corespundă integral necesităţilor respective şi să asigure dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului la un nivel corespunzător şi suficient pentru a nu leza interesele copilului.

Menţionează că, la încasarea pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă, instanţa judecătorească urmează să ţină cont de starea materială şi familială a părţilor şi de alte circumstanţe importante, după cum ar fi domeniul de activitate şi averea în proprietate a pârâtului.

Totodată, susţine că, la stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere pentru copilul minor, se va ţine cont şi de dispoziţiile art.58 alin.(1) şi art.74 alin.(1) Codul familiei, care expres prevăd că părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Indicând prevederile art. 110 din Codul familiei, precum şi prevederile art. 2 alin. (1) din Legea cu privire la interesul superior al copilului, nr. 338 din 15.12.1994, indică în contextul dat, că în cauza Karrer c. României (hotărârea din 21 februarie 2012), s-a constatat încălcarea art. 8 având în vedere că ingerinţa în viaţa privată şi de familie a reclamanţilor nu a avut la bază o analiză temeinică privind interesul superior al copilului şi procedura prevăzută de Convenţia de la Haga nu s-a desfăşurat cu celeritate. În acest sens, Curtea a mai reţinut şi că, instanţele naţionale, examinând interesul superior al copilului, nu au luat în considerare situaţia familiala a minorei şi nici alte elemente importante cum ar fi situaţia medicală, psihologică sau materială.

Astfel, menţionează că normele de drept naţional şi internaţional stabilesc că răspunderea pentru creşterea copiilor şi asigurarea dezvoltării lor le revine ambilor părinţi, care indiferent de situaţiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Deoarece, oricărui copilului îi este recunoscut dreptul la un nivel de viaţă suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinţilor care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Reliefând prevederile art. 76 alin. (1)-(2) din Codul muncii, susţine că pentru valorificarea dreptului de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreţinere, părintele nu urmează să probeze în mod cumulativ atât schimbarea stării materiale cât şi a celei familiale, fiind suficientă în acest sens, întrunirea a cel puţin uneia din aceste ipoteze.

Întru respectarea dezideratelor descrise mai sus, urmează a ţine cont de principiul interesului superior al copilului consacrat la art. 9 din Convenţia cu privire la drepturile copilului la care Republica Moldova este parte, de menţinerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinţi care nu se află în relaţie de căsătorie precum şi de proporţionalitatea cuantumului pensiei de întreţinere pentru fiecare copil în parte.

Susţine că, pretenţia formulată privind majorarea pensiei alimentare nu se impune achitarea taxei de stat, iar taxa de timbru de 200 lei reclamanta este în imposibilitate de a achita şi solicită scutirea. De menţionat că situaţia financiară este precară, are copil minor la întreţinere, iar din lipsa surselor băneşti a solicitat avocat gratuit din partea statului ca să apere interesele în instanţă, fapt ce face imposibil de a achita taxa timbru pe caz.

Totodată, potrivit Legii nr. 213 din 31.07.2023 cu privire la taxa de stat, in vigoare de la 01.01.2024, anexa nr.2 p.1.20, se scutesc de taxa de stat si taxa de timbru în instanţa de judecată persoanele fizice care au statut de beneficiar de asistenţă juridică garantată de stat.

În cazurile prevăzute de lege, judecătorul sau instanţa de judecată este în drept să scutească, la cerere, integral sau parţial, persoanele fizice şi juridice de taxa de stat, precum şi să eşaloneze sau să amâne achitarea de către acestea a taxei de stat, în funcţie de situaţia lor materială şi de probele prezentate în acest sens.

În drept, îşi întemeiază acţiunea în baza prevederilor art. 74-76, 110 din Codul familiei, art. 5, 7, 166-167 Cod de procedură civilă, Legea cu privire la drepturile copilului, Convenţia cu privire la drepturile copilului şi solicită a admite cererea de chemare în judecată, a modifica cuantumul pensiei de întreţinere a copilului minor *****, născut la *****, a încasa de la Demişcan Serghei, născut la *****, în beneficiul său, prin Hotărârea Judecătoriei Căuşeni sediul, Ştefan Vodă din 26 aprilie 2018, prin majorarea acestuia de la 1 500 lei până la 6 000 lei lunar, suma bănească fixă, începând cu data depunerii cererii în instanţa de judecată şi până la atingerea majoratului copilului, scutirea de plata taxei de timbru, precum şi examinarea cauzei în lipsa sa.

Argumentele pârâtului expuse în referinţa asupra cererii de chemare în judecată:

La data de 30 octombrie 2025, avocatul Cotovici Eugeniu, în interesele pârâtului Demişcan Serghei a depus referinţa asupra cererii de chemare în judecată cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreţinere a copilului minor.

Conform referinţei înaintate, susţine că, Demişcan Serghei, indică că, recunoaşte parţial cererea de chemare în judecată înaintată împotriva sa, şi în viziunea sa urmează a fi admisă parţial în sensul majorării cuantumului pensiei pentru întreţinere copilului minor, însă nu la suma solicitată de reclamantă.

În fapt, menţionează că pârâtul execută integral hotărârea Judecătoriei Căuşeni, sediul Ştefan Vodă nr.2-35/2018 din 26.04.2026, şi nu are careva restanţe la pensia de întreţinere a copilului minor comun *****. Suma de 1500 lei/lunar a fost acceptată de el

la etapa examinării cauzei, necitind la faptul că depăşea jumătate din minimul de întreţinere a unui copil de vârsta respectivă pentru acea perioadă.

Susţine că, conform certificatului eliberat de executorul judecătoresc Ciobanu Eduard, nr. 4961 din 29.10.2025, pârâtul nu înregistrează careva restanţe la pensia pentru întreţinerea copilului minor.

Suma de 6000 lei, solicitată de reclamantă ca pensie de întreţinere pentru copilul comun, o consideră exagerată, nejustificată şi nici probată de ultima, necătând la faptul că obligaţia probării circumstanţelor invocate revine în exclusivitate părţii reclamante.

Adaugă şi comunică instanţei faptul că la întreţinerea pârâtului se află alţi doi copii minori, concepuţi şi născuţi deja după întreruperea conlocuirii cu reclamanta.

Făcând trimitere prevederilor art.74 al.(1) şi art.76 al.(1) din Codul familie, precum şi prevederilor expuse în pct.5) al Hotărârii Plenului Curţii Supreme de Justiţiei a Republicii Moldova, susţine că conform datelor Biroului naţional de statistică minimul de existenţă pentru un copil minor în vârstă de la 7 la 17 ani, media anuală pentru 2024, oraşe mari, a constituit conform datelor statistice - 3686, 20 lei.

Reieşind din faptul că pârâtul împreună cu reclamanta are obligaţii egale de întreţinere a fiului acestora, este conştient de faptul că în caz de dezacord, pensie de întreţinere pasibilă încasării din contul său nu poate depăşi jumătate din minimul de întreţinere a fiului conform datelor statistice.

Astfel este de acord şi acceptă modificarea sumei fixe încasate din contul său ca pensiei pentru întreţinerea copilului minor comun, ***** în sumă de 2 500 lei/lunar, sumă care esenţial acoperă jumătate din minimul de existenţă, obligaţia reală la care pot fi supus.

Reieşind din faptul că la moment se află temporar peste hotarele Republicii Moldova, şi nu are posibilitatea reală de a fi prezent, solicită examinarea acţiunii civile şi petrecerea şedinţelor de judecată în lisa pârâtului, cât şi a reprezentantului, avocatului Cotovici Eugeniu, cu expedierea dispozitivului hotărârii la adresa reprezentantului.

Argumentele participanţilor la proces în cadrul şedinţei de judecată.

În cadrul şedinţei de judecată, *reclamanta Cuşnir Doina* precum *şi avocata acesteia, Mazur Svetlana*, în baza mandatului seria MA nr.2316932 din 10 iulie 2025, care fiind prezente în cadrul şedinţei de judecată, au susţinut integral cererea de chemare în judecată şi au solicitat admiterea ei în totalitate.

În cadrul şedinţei de judecată, *pârâtul Demişcan Serghei, cât şi reprezentantul acestuia, avocatul Cotovici Eugeniu*, în baza mandatului seria MA nr.2122928 din 22 octombrie 2025, înştiinţaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu s-au prezentat, însă care prin referinţa înaintată au solicitat examinarea cauzei în lipsa acestora, motiv pentru care instanţa de judecată, în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (3), (5) Cod de procedură civilă, a considerat posibilă examinarea cauzei civile în lipsa acestora.

Aprecierea instanţei de judecată.

Audiind opinia participanţilor la proces, examinând materialele prezentate şi studiind materialele dosarului, instanţa de judecată consideră necesar de a *admite în parte* cererea de chemare în judecată înaintată de Cuşnir Doina împotriva lui Demişcan Serghei cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreţinere a copilului minor, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime, pe când potrivit prevederilor art.166 alin.(1) Cod de procedură civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept trebuie să depună în instanţa competentă o cerere de chemare în judecată.

Potrivit art. 6 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligaţii, prin declararea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalităţi, prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale. În conformitate cu art. 130 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

Potrivit art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.

Din interpretarea art. 6 din Convenţia europeană a Drepturilor Omului, pronunţarea de către instanţele judecătoreşti a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligaţiunea instanţei judecătoreşti de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerinţelor acţiunii, precum şi argumentelor invocate de către părţi întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs Spania, Hotărâre din 21 ianuarie 1999, § 26).

Corespunzător, prin prisma art. 6 CEDO şi a art. 241 din Codul de procedură civilă, întru asigurarea legalităţii şi temeiniciei hotărârii, instanţele de judecată au obligaţia de a-şi motiva hotărârile, care trebuie să cuprindă circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, răspunsuri la argumentele părţilor şi legile de care s-a călăuzit instanţa.

Asupra cauzei, instanţa de judecată a stabilit circumstanţele potrivit cărora, reclamanta Cuşnir Doina şi pârâtul Demişcan Serghei, au format o familie care la 26 aprilie 2018, a fost desfăcută prin hotărârea Judecătoriei Căuşeni, sediul Ştefan Vodă, iar la 30 mai 2018 a fost înregistrat actul de divorţ cu nr. 101, fapt confirmat prin certificatul de divorţ seria ***** nr. ***** (f. d. 11).

Concomitent, s-a stabilit că reclamanta Cuşnir Doina şi pârâtul Demişcan Serghei sunt părinţii copilului minor *****, născut la *****, fapt confirmat prin copia certificatului de naştere a copilului minor seria ***** nr. *****, eliberat la 05 ianuarie 2017, de către OSC Ştefan Vodă (f. d. 10).

La fel, instanţa de judecată a stabilit că, prin hotărârea Judecătoriei Căuşeni, sediul Ştefan Vodă, s-a stabilit domiciliu copilului minor *****, născut la *****, împreună cu mama, reclamanta Cuşnir Doina, precum şi s-a încasat de la Demişcan Serghei, în beneficiul reclamantei Cuşnir Doina, pensia pentru întreţinerea copilului minor *****, născut la *****, într-o sumă bănească fixă în mărime de 1 500 lei, lunar, începând cu 26 ianuarie 2018 până la atingerea de către copil a majoratului (f. d. 11, verso).

La data de 10 iulie 2025, Cuşnir Doina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Demişcan Serghei cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pentru copilul minor (f. d. 3-6).

Din dispoziţiile art. 16 din Legea privind drepturile copilului, fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceştia, cu excepţia cazurilor în care despărţirea de un părinte sau de ambii părinţi este necesară în interesul copilului.

Conform art. 17 din Legea privind drepturile copilului, copilul separat de un părinte sau de ambii părinţi, care locuieşte în Republica Moldova sau în oricare altă ţară, are dreptul să întreţină relaţii personale şi contacte directe regulate cu cei doi părinţi ai săi, dacă aceasta nu contravine intereselor lui.

Conform art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rând de interesele acestuia.

Potrivit art. 60 Codul familiei, Părinţii au dreptul şi sînt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane. Părinţii sînt obligaţi să asigure frecventarea de către copil a şcolii pînă la sfîrşitul anului de învăţămînt în care acesta atinge vîrsta de 16 ani. Instituţia de învăţămînt şi forma de instruire sînt alese de către părinţi, cu luarea în considerare a opiniei copilului. Litigiile dintre părinţi privind educaţia şi instruirea copiilor se soluţionează de către autoritatea tutelară locală, iar decizia acesteia poate fi atacată pe cale judecătorească. Autoritatea tutelară recomandă părinţilor să se adreseze unui mediator pentru soluţionarea litigiului.

Potrivit art. 61 Codul familiei, Drepturile şi interesele legitime ale copiilor sînt apărate de către părinţii lor. Părinţii sînt reprezentanţii legali ai copiilor lor şi acţionează în numele lor în relaţiile cu toate persoanele fizice şi juridice, inclusiv în autorităţile administraţiei publice şi instanţele judecătoreşti, fără a avea nevoie de împuterniciri speciale. Părinţii sunt în drept să-şi delege parţial drepturile şi obligaţiile privind creşterea, îngrijirea şi educaţia copilului unui custode, prin depunerea unei cereri la autoritatea tutelară locală, conform procedurii stabilite de legislaţie. În acest caz, părinţii rămân a fi reprezentanţii legali ai copilului, iar custodele exercită atribuţii de responsabil legal al copilului, în condiţiile legislaţie. În cazul existenţei unor conflicte de interese între părinţi şi copii, acestea se soluţionează prin decizia autorităţii tutelare locale de la locul aflării copilului, care poate fi atacată pe cale judecătorească, interesele copiilor, în acest caz, fiind reprezentate de către autoritatea tutelară teritorială.

Potrivit art. 62 alin. (1) şi (3) Codul familiei, drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinţii nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului. Toate problemele privind educaţia şi instruirea copilului se soluţionează de către părinţi de comun acord, ţinându-se cont de interesele şi de părerea copilului.

Conform art. 3 alin. (1)-(2) al Convenţiei internaţionale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că, În toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Statele părţi se obligă să asigure copilului protecţia şi îngrijirea necesare în vederea asigurării bunăstării sale, ţinând seama de drepturile şi obligaţiile părinţilor săi, ale reprezentanţilor săi legali sau ale altor persoane cărora acesta le-a fost încredinţat în mod legal, şi în acest scop vor lua toate măsurile legislative úi administrative corespunzătoare.

Iar prevederile art. 18 alin. (1) al Convenţiei internaţionale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Situaţie de acest fel este reglementată şi în art.27 alin.(2) din Convenţie, care prevede că părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Interesul superior al copilului este singurul criteriu după care instanţa se călăuzeşte pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părinteşti. Pentru a-l determina trebuie să se ţină seama de întregul complex de împrejurări menite să asigure copilului o dezvoltare fizică, morală şi intelectuală armonioasă, interesând nu numai posibilităţile materiale ale părinţilor ci şi vârsta copilului, comportarea părinţilor înainte de separare, gradul de ataşament şi preocupare pe care l-au manifestat faţă de copil, precum şi legăturile afective ce s-au stabilit între părinţi şi copil, între copil şi alţi membri ai familiei extinse.

Aşadar, reglementările menţionate determină că, conform legislaţiei, ambii părinţi au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreţinerea copilului minor.

Conform art. 74 al aceluiaşi Cod, Părinţii sânt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Din sensul art. 75 din Codul familiei rezultă că, starea materială reprezintă situaţia socioeconomică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex.: capacitatea de muncă, studiile, etc.). Starea familială defineşte conjunctura şi relaţiile persoanei (părintelui) în interiorul comunităţii umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie, precum: numărul copiilor, a persoanelor aflate la întreţinere, etc. Sintagma alte circumstanţe importante, stipulată la finalul normei disputate, extinde sfera de aplicare a art. 75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă care se pot potrivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanţei de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate supra (ex.: chestiuni de ordin medical).

Întru respectarea prevederilor menţionate mai sus, urmează a ţine cont de principiului interesului superior al copiilor, consacrat la art. 9 din Convenţia cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menţinerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinţi care nu se află în relaţie de căsătorie precum şi de proporţionalitatea cuantumului pensiei de întreţinere pentru fiecare copil în parte.

Instanţa de judecată menţionează că, obligaţia părinţilor de a-şi întreţine copiii minori este o obligaţie fundamentală, consfinţită în art. 48 alin.(2) din Constituţia Republicii Moldova care expres prevede că, părinţii au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor.

Corespunzător, semnalează partea reclamantă că, pensia de întreţinere în mărime de 1 500 lei stabilită anterior prin Hotărârea Judecătoriei Căuşeni, sediul Ştefan Vodă din 26 aprilie 2018, raportată la evoluţia preţurilor din anul 2025, la cheltuielile pe care le suportă în legătură cu serviciile medicale şi şcolarizarea copilului care este elev, obiectele şcolare, sport, hrana, haine, încălţăminte, transport, precum şi constituie o pensie foarte mică.

Contextual, instanţa notează că, informaţia Biroului Naţional de Statistică de pe pagina www.statistica.md, are un caracter de reper la stabilirea cuantumului minim al pensiei pentru întreţinerea unui copil minor, fiind luate în considerare şi interesele copilului, activităţile acestuia şcolare şi extraşcolare, posibilităţile economice ale ambilor părinţi, ocupaţia acestora, precum şi faptul cu cine locuieşte copilul.

Este esenţial de reţinut că, potrivit datelor Biroului Naţional de Statistică al Republicii Moldova, minimul de existenţă pentru semestrul I al anului 2025, în oraşele mari, pentru copiii în vârstă cuprinsă între 7-17 ani, constituie 3638, 5 lei.

Remarcabil este faptul că, minimul de existenţă reprezintă totuşi, volumul minimal de produse şi servicii, necesare pentru satisfacerea cerinţelor primordiale, asigurarea menţinerii sănătăţii şi susţinerea vitalităţii omului. Mărimea minimului de existenţă se

calculează prin însumarea mărimii valorice a coşului alimentar, a cheltuielilor pentru procurarea mărfurilor industriale şi pentru achitarea serviciilor prestate, precum şi a mărimilor primelor şi contribuţiilor obligatorii.

În aceiaşi ordine de idei, din analiza datelor statistice privind minimul de existenţă, este evident că cuantumul acestuia este în permanentă creştere de la o perioadă la alta, ceea ce raportat la speţă, implică cheltuieli mai mari pentru asigurarea nivelului minim pentru întreţinerea copilului.

Instanţa notează că, la stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere, în orice caz, instanţa urmează să ţină cont în primul rând de dreptul copiilor de a beneficia de o întreţinere corespunzătoare, precum şi de interesele acestora şi nu doar a unora dintre ei.

În acest context, instanţa de judecată consideră că există circumstanţe obiective care condiţionează necesitatea modificării cuantumului pensiei de întreţinere pentru copilul minor *****, născut la *****, din suma de 1 500 lei stabilită anterior prin Hotărârea Judecătoriei Căuşeni, sediul Ştefan Vodă din 26 aprilie 2018.

Contextual, instanţa remarcă că, reclamanta prin pretenţiile înaintate precum şi reliefate în cadrul şedinţei de judecată, aceasta a comunicat că copilul minor ***** în urmă cu 2 (doi) ani a făcut infecţie în sânge şi necesită mai multe cheltuieli suplimentare, de situaţia precară a acesteia, dar şi de faptul că pârâtul Demişcan Serghei prin referinţa înaintată asupra cererii de chemare în judecată, parţial este de acord cu modificarea cuantumului pensiei de întreţinere a copilului minor, însă în limita unei sume de 2 500 lei/lunar, la fel invocând că mai are 2 (doi) copii minori la întreţinere.

Corespunzător, instanţa atestă aplicabilă speţei, ipoteza veniturilor neregulate/necunoscute a pârâtului, fiind aplicabile la caz, prevederile art. 76, art. 110 Codul Familiei.

Or, suma pensiei pentru întreţinerea copilului minor *****, născut la *****, în mărime de 1 500 lei lunar, nu poate asigura în opinia instanţei de judecată o dezvoltare fizică, mentală, spirituală, morală şi socială în mod deplin copilului.

Conform art. 97, 98 alin. (2) Codul familiei, în lipsa unui acord referitor la întreţinere, membrii familiei menţionaţi la art. 74-91 pot porni în instanţa judecătorească o acţiune privind încasarea pensiei respective, chiar şi în cazul când aceasta se plăteşte benevol. Pensia de întreţinere se încasează de la data adresării în instanţa judecătorească.

Potrivit art. 111 alin. (2) lit. a) Codul familiei, plata pensiei de întreţinere, în baza hotărârii instanţei judecătoreşti, încetează în cazurile atingerii de către copil a vârstei de 18 ani sau obţinerii de către acesta a capacităţii depline de exerciţiu sub vârsta de 18 ani.

Sintetizând aspectele legale enunţate supra, ţinând cont de vârsta copilului *****, născut la *****, care este la o vârstă în dezvoltare, de faptul că răspunderea pentru creşterea şi asigurarea dezvoltării copilului revine în primul rând părinţilor, aceştia având obligaţia de a-şi exercita drepturile şi de a-şi îndeplini obligaţiile faţă de copil, de faptul că, părinţii au îndatorirea de a creşte copilul în condiţii care să asigure dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală şi socială în mod deplin, luând în consideraţie că domiciliul copilului minor *****, născut la *****, a fost stabilit cu mama Cuşnir Doina, iar venitul tatălui/pârâtului Demişcan Serghei nu poate fi stabilit cu certitudine, în scopul respectării interesului superior al copilului, judecând în echitate, instanţa consideră întemeiată parţial cerinţa reclamantei Cuşnir Doina în partea în care s-a solicitat încasarea pensiei de întreţinere în mărime de 6 000 lei după modificarea

cuantumului stabilit de 1 500 lei prin Hotărârea Judecătoriei Căuşeni, sediul Ştefan Vodă.

În subsidiar celor relatate, instanţa va modifica cuantumul pensiei de întreţinere a copilului minor *****, născut la *****, cuantum stabilit prin Hotărârea Judecătoriei Căuşeni, sediul Ştefan Vodă din 26 aprilie 2018 şi va dispune încasarea de la Demişcan Serghei IDNP: *****, născut la *****, domiciliat în *****, *****i în beneficiul Doinei Cuşnir, IDNP: *****, născută la *****, domiciliată în ***** - pensia pentru întreţinerea copilului minor ***** născut la ***** în sumă bănească fixă în mărime de 3 000 lei lunar, începând cu 10.07.2025 şi până la atingerea majoratului de către copil.

Cuantumul pensiei de întreţinere stabilit prin hotărârea judecătorească din 26 aprilie 2018 în condiţiile în care, cuantumului stabilit de 1 500 lei prin Hotărârea Judecătoriei Căuşeni, sediul Ştefan Vodă, este în mod cert sub pragul minimului de existenţă, fapt ce evident contravine interesului superior al copilului, iar suma de 3 000 de lei precum a stabilit instanţa, ar fi una proporţională şi echitabilă în raport cu părţile, precum şi este în interesul superior al copilului.

Drept urmare, stabilirea unei pensii de 6 000 de lei pentru copilul minor, reieşind din circumstanţele declarate de pârât, este inechitabilă inclusiv în raport cu reclamanta Cuşnir Doina, căreia efectiv îi revine sarcina de îngrijire, educare, creştere şi susţinere materială, morală a copilului minor *****.

Mai mult că, odată fiind stabilit prin hotărârea judecătorească din 26 aprilie 2018 a locului de trai al copilului minor cu mama, în mod evident, ultima contribuie la creşterea, educaţia şi întreţinerea copilului, atât în plan material, cât şi psihologic, moral şi emoţional, având sarcini suplimentare: îngrijirea zilnică, igiena copilului, procurarea produselor alimentare şi pregătirea meselor, activităţi educative.

Astfel, prin modificarea cuantumului pensiei pentru întreţinerea copilului minor, nu poate fi calificată ca o încălcarea a drepturilor pârâtului, dar nici nu poate prevala în raport cu drepturile şi interesele copilului minor.

Instanţa de judecată consideră necesar a învedera ca fiind pertinente şi prevederile art. 27 alin.(1), (2) din Convenţia Internaţională cu privire la drepturile copilului, citate supra.

Aplicabile speţei, sunt şi prevederile art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului, care prevăd în mod expres, că ambii părinţi, în egală măsură, poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rând de interesele acestuia.

Conform art. 3 alin. (1)-(2) al Convenţiei Internaţionale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, „în toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala„.

Statele părţi s-au obligat să asigure copilului protecţia şi îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ţinând seama de drepturile şi obligaţiile părinţilor săi, ale reprezentanţilor săi legali sau ale altor persoane cărora acesta le-a fost încredinţat în mod legal, şi în acest scop vor lua toate măsurile legislative şi administrative corespunzătoare.

Mai cu seamă, instanţa de judecată ţine cont şi de principiul interesului superior al copilului, consacrat la art.9 din Convenţia cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menţinerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor

părinţi care nu se află în relaţie de căsătorie, precum şi de proporţionalitatea cuantumului pensiei de întreţinere pentru fiecare copil în parte.

În acord cu prevederile art. 18 alin. (1) ale Convenţiei Internaţionale din 20 noiembrie 1989, ,,Statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Situaţie de acest fel este reglementată şi în art.27 alin.(2) din Convenţie, care prevede că părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Aşadar, reglementările menţionate determină că, prin prisma legislaţiei, ambii părinţi au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreţinerea copilului minor iar suma de 3 000 lei, sumă fixă în calitate de pensie de întreţinere pentru copilul *****, în condiţiile în care, copilului de după divorţ, i-a fost stabilit domiciliul cu mama, reclamanta Cuşnir Doina la fel, contribuind zilnic la întreţinerea copilului, este una raţională şi necesară care în opinia instanţei de judecată, raportată la creşterea costurilor de întreţinere şi dezvoltare a copilului pe ţară, nu poate nicidecum îngreuna situaţia financiară a părintelui tată.

Corelând prevederile legale enunţate, instanţa conchide că, suma de 6 000 lei solicitată în calitate de sumă fixă a cuantumului pensiei de întreţinere pentru copilul minor, actualmente este una excesivă şi ar fi în detrimentul celuilalt părinte.

În conformitate cu art. 82 din Codul procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Conform art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii.

Conform art. 83 Cod de procedură civilă, Taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat nr.213/2023.

Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată, cererea reconvenţională, cererea de intervenţie principală, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanţei judecătoreşti, cererea de declarare a insolvabilităţii, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătoreşti, precum şi alte cereri prevăzute la pct. 1 din anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213/2023.

Conform art. 84 Cod de procedură civilă, Taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac, în temeiul legii.

Taxa de timbru se achită în contul instanţelor de judecată şi se gestionează în conformitate cu art.43 din Legea finanţelor publice şi responsabilităţii bugetar-fiscale nr.181/2014.

Cuantumul taxei de timbru este determinat în mărime fixă conform Legii taxei de stat nr.213/2023.

Conform art.85 alin.(1) din Codul de procedură civilă, scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute în pct.1 al anexei nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213/2023.

În corespundere cu pct.1.1.2 al anexei nr. 2, se scutesc de taxa de stat în instanţele de judecată reclamanţii, în acţiunile privind încasarea pensiei de întreţinere.

Articolul 87 al. 1 lit. c) Cod de procedură civilă, expres stipulează că valoarea acţiunii se determină din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.

Conform Anexei nr.1 pct.1.1.2. a Legii nr. 213/2023, pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial, pentru cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil se achită taxa de stat: dacă valoarea acţiunii este de 5001-50000 lei - 250 lei + 4% din valoarea acţiunii care depăşeşte 5001 lei.

Potrivit art.94 alin.(1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În acord cu art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Corespunzător, prin prisma normelor legale enunţate, instanţa de judecată va încasa de la Demişcan Serghei în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 489,96 (o mie patru sute optzeci şi nouă) lei, 96 bani.

În conformitate cu prevederile art. art.76, 110 din Codul familiei, art. art. 98, 236, 238-241, 362 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,-

h o t ă r ă ş t e:

Se admite în parte cererea de chemare în judecată înaintată Cuşnir Doina împotriva lui Demişcan Serghei.

Se modifică cuantumul pensiei pentru întreţinerea copilului minor *****, născut la *****, stabilit prin Hotărârea Judecătoriei Căuşeni, sediul Ştefan Vodă la 26 aprilie 2018 prin care, s-a încasat de la Demişcan Serghei IDNP: *****, născut la ***** în beneficiul Doinei Cuşnir IDNP: ***** pensia pentru întreţinerea copilului minor ***** născut la ***** în sumă bănească fixă în mărime de 1 500 lei lunar, începând cu 26.01.2018 şi până la atingerea majoratului de către copil.

Se încasează de la Demişcan Serghei IDNP: *****, născut la *****, domiciliat în *****, *****i în beneficiul Doinei Cuşnir, IDNP: *****, născută la *****, domiciliată în ***** - pensia pentru întreţinerea copilului minor ***** născut la ***** în sumă

bănească fixă în mărime de 3 000 lei lunar, începând cu 10.07.2025 şi până la atingerea majoratului de către copil.

Se încasează de la Demişcan Serghei IDNP: *****, născut la *****, domiciliat în *****, *****i în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 489,96 (o mie patru sute optzeci şi nouă) lei, 96 bani.

În rest, acţiunea se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de atac, în ordine de apel, în Curtea de Apel în Centru în termen de 30 zile din momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Victoria BOGOMOLOVA**